

Sylabus modułu kształcenia na studiach wyższych

Nazwa Wydziału	Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu
Nazwa modułu kształcenia	Azja Południowa w stosunkach międzynarodowych
Język kształcenia	polski
Cele kształcenia	Zaznajomienie studentów ze specyfiką sytuacji politycznej i gospodarczej regionu Azji Południowej oraz pogłębienie umiejętności analizy strategicznego znaczenia regionu w uwarunkowaniach międzynarodowych drugiej dekady XXI wieku. Tematy dotyczyć będą szeroko pojętych stosunków międzynarodowych; kwestii geostrategicznych, aspektów bezpieczeństwa w regionie, terroryzmu, interakcji między państwami Azji Południowej i ich regionalnych aspiracji, strategicznej rywalizacji, nierozwiązanych konfliktów, itp. Szczególna uwaga poświęcona zostanie zaangażowaniu USA, Chin, Unii Europejskiej, Rosji, Iranu w regionie. Wykład zostanie podzielony na dwie zasadnicze części: pierwsza dotyczyć będzie sytuacji panującej w poszczególnych państwach i skupi się na ich specyfice: politycznej gospodarczej, społecznej, druga zaś skupi się na interakcjach z państwami spoza regionu. Zakres tematyczny wykładu obejmie członków Południowoazjatyckiego Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej SAARC, a więc: Indie, Pakistan, Afganistan, Bangladesz, a także Bhutan, Nepal, Sri Lanka, Malediwy.
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p>WIEDZA</p> <p>Student:</p> <p>K_W02 Ma podstawową wiedzę o różnego rodzaju strukturach i instytucjach społecznych w Azji: S1A_W02, H1A_W10</p> <p>K_W03 Ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi w Azji S1A_W03</p> <p>K_WO4 Ma podstawową wiedzę o człowieku, jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne w Azji</p>

	<p>S1A_W05</p> <p>K_W07 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury społeczeństw azjatyckich H1A_W07</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI</p> <p>Student:</p> <p>K_U01 Posiada podstawowe umiejętności wyszukiwania, krytycznej oceny, analizowania i wykorzystywania informacji płynącej z różnych źródeł H1A_U01</p> <p>K_U02 Posiada umiejętność rozpoznania i wykorzystania wiedzy teoretycznej do samodzielnej i krytycznej analizy rzeczywistości danego regionu Azji S1A_U02</p> <p>K_U03 Posiada umiejętność rozumienia, analizowania i interpretowania konkretnych zjawisk społecznych właściwych dla danego regionu Azji S1A_U08, S1A_U02, S1A_U03</p> <p>K_U05 Potrafi prognozować procesy społeczne z uwzględnieniem zjawisk politycznych, ekonomicznych i demograficznych wpływających na doświadczenia człowieka w dobie globalizacji S1A_U04</p> <p>K_U06 Rozpoznaje wytwory kultury azjatyckiej i interpretuje je szczególnie w oparciu o kluczowe systemy normatywne konkretnych kultur S1A_U05, H1A_U05</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</p> <p>Student:</p> <p>K_K03 Ma świadomość znaczenia wartości kulturowych w Azji i godności człowieka na różnych poziomach rzeczywistości społecznej H1A_K05</p> <p>K_K04 Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych uwzględniając aspekty ekonomiczne i polityczne Wschodu i Zachodu S1A_K05</p>
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów</p>	<p>Obecność i aktywność podczas zajęć, umiejętność posługiwania się terminologią związaną z omawianymi zagadnieniami oraz dwa testy.</p>

Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	
Rok studiów	
Semestr	Letni 2016/17
Forma studiów	Studia stacjonarne
Imię i nazwisko koordynatora modułu i/lub osoby/osób prowadzących moduł	Dr hab. Agnieszka Kuszewska
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	
Sposób realizacji	Kurs monograficzny - wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza na temat politycznych uwarunkowań Azji Południowej, zwłaszcza współczesnych Indii i Pakistanu i relacji państw tego regionu z państwami pełniącymi znaczącą rolę w stosunkach międzynarodowych (gł. USA, Chiny)
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	30
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	
Bilans punktów ECTS	<i>Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta 25-30 godzin pracy. Liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim, zgodnie z planem studiów oraz czas poświęcony przez studenta na pracę indywidualną.</i>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład problemowy, informacyjny, dyskusja, analiza studiów przypadków i bieżących wydarzeń, budowa scenariuszy, analiza tekstów naukowych.
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia	Kurs będzie prowadzony w formie wykładu monograficznego z elementami konwersatorium. Wymagana jest regularna obecność, bieżące śledzenie wydarzeń w państwach regionu, a także pozytywne

<p>poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu</p>	<p>zaliczenie dwóch egzaminów (krótszy test semestralny i dłuższy egzamin pod koniec semestru). Dla chętnych możliwe są także krótkie (10 minut) prezentacje przygotowane przez studentów po uprzedniej konsultacji wybranego zagadnienia z wykładowcą. Studenci zobowiązani są do regularnego śledzenia bieżących wydarzeń w państwach Azji Południowej, każdy student wybiera DWA państwa, na których szczególnie skupi swoją uwagę.</p>
<p>Treści modułu kształcenia (z podziałem na formy realizacji zajęć)</p>	<p style="text-align: center;">1. Azja Południowa – wprowadzenie do przedmiotu.</p> <p>Charakterystyka i specyfika geopolitycznego usytuowania regionu. Z czym kojarzy się Azja Południowa? Wstępne informacje polityczne, ekonomiczne, demograficzne, etc. Praca z mapą. Specyfika geopolityczna regionu Azji Południowej i główne wyzwania w sferze bezpieczeństwa.</p> <p style="text-align: center;">2. Indie jako dominujące mocarstwo w regionie.</p> <p>Jawaharlal Nehru jako architekt polityki Indii do 1964 r. Indie w okresie post-zimnowojennym. Główne atrybuty indyjskiej mocarstwowości, pozycja i wizerunek kraju w regionie i na świecie, problemy wewnętrzne. Kongres i BJP jako główne partie polityczne. Strategiczny realizm Indii w drugiej dekadzie XXI wieku: sukcesy i porażki. Podstawowe wyzwania polityczne, gospodarcze i społeczne dzisiejszych Indii. Rys relacji strategicznych i interesów Indii w skali regionalnej i ponadregionalnej. Główne punkty odniesienia indyjskiej polityki bezpieczeństwa. Czy Indiom grozi eskalacja hinduskiego nacjonalizmu? Analiza polityki rządu Narendry Modiego.</p> <p style="text-align: center;">3. Pakistan: „twierdza islamu”.</p> <p>Specyfika powstania i funkcjonowania państwa. „Teoria dwóch narodów”. Muhammad Ali Jinnah i jego wizja Pakistanu a rzeczywistość. Elementy polityki zagranicznej, strategia za rządów cywilnych i wojskowych. Państwo w państwie – rola armii/ISI. Czym jest <i>milbus</i>? Zbrojni aktorzy pozapaństwowi w strategii międzynarodowej Pakistanu. Sunnicki radykalizm i rola Arabii Saudyjskiej w jego podsycaniu. Mniejszości wyznaniowe i etniczne w Pakistanie i ich problemy. Beludżystan, Sindh, Pendżab, Chajber Pakhtunkhwa: jak to możliwe, że to ten sam kraj? Pendżabizacja Pakistanu i tendencje separatystyczne w poszczególnych prowincjach. Główne wyzwania polityki</p>

wewnętrznej obecnego rządu Nawaza Sharifa.

4. Polityka Bangladeszu.

Dlaczego powstał Bangladesz? Mujibur Rahman i Liga Awami. Problemy polityki zagranicznej i wewnętrznej. Relacje Bangladeszu z Indiami, Pakistanem, Birmą. Problem enklaw i porozumienie graniczne z Indiami (2015). Przyczyny i skutki islamskiej radykalizacji w Bangladeszu. Sheikh Hasina Wazed: trzykrotna premier i jej polityczna strategia.

5. Afganistan - historia konfliktów od 1979 roku.

Afganistan jako pole rywalizacji strategicznej między Indiami i Pakistanem. „Głębia strategiczna”: geneza i skutki polityki pakistańskiego establishmentu. Interwencja NATO/ISAF 2001-2014 i jej rezultaty. Dalsze perspektywy obecności USA w Afganistanie i walki z ugrupowaniami ekstremistycznymi. Wybrane problemy ekonomiczne i społeczne.

6. Pozostałe państwa Azji Południowej. Bhutan, Nepal, Sri Lanka i Malediwy w cieniu regionalnych potęg.

Systemy rządów, wyzwania wewnętrzne oraz relacje tych krajów z Indiami, Pakistanem, Chinami. Tamilskie Tygrysy na Sri Lance: rys konfliktu syngalesko-tamilskiego.

7. Uwarunkowania polityki USA w regionie Azji Południowej.

Relacje supermocarstwa z Indiami i Pakistanem w czasie zimnej wojny i dziś. Indie i USA: alians dwóch demokracji? Istota „małżeństwa rozsądku” z Islamabadem. Wpływ wojny w Afganistanie na relacje USA z krajami Azji Południowej

(TEST ŚRÓDSEMESTRALNY, około 20 minut pod koniec zajęć)

8. Azja Południowa w polityce Chin: między strategiczną rywalizacją a współpracą gospodarczą.

Konflikty graniczne chińsko-indyjskie, sojusz chińsko-pakistański, rywalizacja o wpływy w innych państwach regionu. Dlaczego Chiny nie chcą rozwiązania konfliktu indyjsko-pakistańskiego? Perspektywy i korzyści (dla kogo?) płynące z Chińsko-Pakistańskiego Korytarza Ekonomicznego.

9. Unia Europejska (w tym Polska) i Azja Południowa. Polityka Rosji wobec Indii i

Pakistanu.

Stosunek UE do konfliktu indyjsko-pakistańskiego. Rosja jako historyczny partner strategiczny Indii. Relacje polityczne, ekonomiczne i współpraca Polski z Indiami i Pakistanem w dziedzinie kultury.

10. Terroryzm jako podstawowe zagrożenie dla bezpieczeństwa w Azji Południowej – wybrane zagadnienia

Kim są pakistańscy talibowie z Tehrik-e Taliban Pakistan? Dżihadyści z Lashkar-e-Taiba, Jaish-e- Mohammed, Hizbul Mudżahedin: dlaczego wciąż funkcjonują? Afgańscy talibowie: działalność siatki Haqqanich, Quetta Shura. Państwo Islamskie i jego potencjalne wpływy w Azji Południowej. Strategia ISI i pakistańskiej armii. Przyczyny poparcia dla organizacji radykalnie islamskich i wzrostu przemocy o podłożu religijnym w ostatnich latach.

11. Organizacje regionalne i inne formy współpracy krajów Azji Południowej

Czy mają szansę na skuteczne funkcjonowanie? SAARC jako forma współpracy gospodarczej czy „papierowy tygrys”? TAPI – projekt gazociągu z Turkmenistanu przez Afganistan, Pakistan do Indii – szansę na realizację. Perspektywy politycznej i ekonomicznej współpracy/integracji Azji Południowej.

12. Kaszmir jako konflikt przewlekły: geneza, historia, przyszłość.

Etapy eskalacji i deeskalacji konfliktu. Kaszmir a bezpieczeństwo regionalne i globalne. Polityka nuklearna Indii i Pakistanu. Grupy walczące w Kaszmirze, stanowisko Indii i Pakistanu. Antyindyjska rewolta w indyjskim Dżammu i Kaszmirze po 1989 roku. „Śmiejący się Budda”: nuklearyzacja stosunków indyjsko-pakistańskich i jej reperkusje. Obecny stan relacji indyjsko-pakistańskich i perspektywy na przyszłość. Jak rozwiązać konflikt kaszmirski? Możliwe scenariusze wydarzeń.

13. Podzielony Kaszmir: prawa człowieka i status prawny.

Terytoria dawnego państwa księżęcego Dżammu i Kaszmir. Status prawny Kaszmiru indyjskiego i pakistańskiego. Porównanie sytuacji w Indiach i Pakistanie. Art. 370 Konstytucji Indii – co gwarantuje? Bojownicy operujący w Dolinie Kaszmirskiej. Strategiczne znaczenie Gilgit Baltistanu i Azad Dżammu i Kaszmiru.

14. Inne problemy w relacjach indyjsko-pakistańskich

	<p>Tzw. „terroryzm wodny”, indyjsko-pakistańskie porozumienie w sprawie podziału dopływów Indusu, konflikt graniczny w rejonie pasa wodnego Sir Creek, problem lodowca Siachen.</p> <p>EGZAMIN KOŃCOWY (45 minut).</p> <p>15. Problemy bezpieczeństwa energetycznego w Azji Południowej.</p> <p>SLOC's, rywalizacja chińsko-indyjska, „sznur pereł”, znaczenie Bliskiego Wschodu i Azji Centralnej w polityce energetycznej Indii i Pakistanu. Projekt TAPI i jego perspektywy. Relacje Indie-Iran i Pakistan-Iran. Azja Południowa w XXI wieku – konflikt czy stabilizacja? Podsumowanie i zakończenie zajęć.</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura obowiązkowa, w tym źródła internetowe:</p> <p>Iwanek, K., Burakowski, A., <i>Indie. Od kolonii do mocarstwa 1857-2013</i>, Wyd. PWN, Warszawa 2013, od s.178.</p> <p>Kuszevska A., <i>Konflikt indyjsko-pakistański o Kaszmir</i>, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010.</p> <p>Kuszevska, A. <i>Zrozumieć Pakistan. Terroryzm, radykalizacja i inne wyzwania</i>, Wyd. PWN, Warszawa 2015.</p> <p>Modrzejewska-Leśniewska, J., <i>Afganistan</i>, Wyd. Trio, Warszawa 2010, s. 277-473.</p> <p>The World Factbook, South Asia: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_sas.html</p> <p>„Hindustan Times”: http://www.hindustantimes.com/</p> <p>„Dawn”: http://www.dawn.com/</p> <p>„Times of India”: http://timesofindia.indiatimes.com/</p> <p>„DhakaCourier”, http://www.dhakacourier.com.bd/category/news/</p> <p>„Kashmir Watch”: http://www.kashmirwatch.com/</p> <p>„BBC News (South Asia)”</p>

“A Pakistan Times”: <http://www.apakistantimes.com/>

SATP (South Asia Terrorism Portal): <http://www.satp.org/>

“Al Jazeera”: <http://www.aljazeera.com/>

“Khaama Press” (Afghanistan News Agency):
<http://www.khaama.com>

“Herald”: <http://herald.dawn.com>

Literatura uzupełniająca:

Fair, Ch., *The Pakistan Army's Way of War*, Oxford: Oxford University Press, 2014.

Jones O. B., *Pakistan. Oko cyklonu*, Wyd. Dialog, Warszawa 2005.

Kuszevska, A. *Indie i Pakistan w stosunkach międzynarodowych. Konflikty, strategie, bezpieczeństwo*, Wyd. Difin, Warszawa 2013.

Musharraf, P., *Na linii ognia. Wspomnienia*, Wyd. Scholar, Warszawa 2007.

Wolpert, S., *Nowa historia Indii*, Wyd. Książka i Wiedza, Warszawa 2010.

Zajęzkowski J., *Indie w stosunkach międzynarodowych*, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2008.